

۱۴۸۴

دانشگاه تهران دانشکده دامپزشکی

شماره ۵۶۳

سال تحصیلی ۱۳۴۲-۱۳۴۳

پایان نامه
برای دریافت دکترای دامپزشکی از دانشگاه تهران

نقش اور و های پیشین در تغذیه طیور

نگارش : تقی سمیعی

متولد ۱۳۱۶ - آشتیان

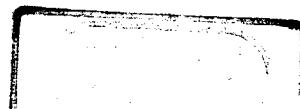
هیأت داوران

آقای دکتر محمد درویش استاد دانشکده دامپزشکی (استاد راهنماؤرئیس زوری)

آقای دکتر احمد عطائی استاد دانشکده دامپزشکی (داور زوری)

آقای دکتر محمودیزدی زاده استاد دانشکده دامپزشکی (داور زوری)

چاپ میهن
لله زار کوچه باربد ۳۸۴۶۹

تقدیم به :

پدر و مادر بزر گوارم

برادران ارجمند و خواهر عزیزم

استادان ارزشمند آقایان دکتر درویش، دکتر یزدیزاده، دکتر
عطائی که افتخار شاگردیشان را داشتم.

آقای دکتر ساعدی دانشیار محترم دپارتمان تعذیب دام که همه
گونه راهنمایی برای تدوین و تکمیل این پایان نامه نموده اند و آقای
دکتر زهری که از مساعدت ایشان نیز بربخوردار بوده ام.

فهرست مندرجات

مقدمه

بخش اول

تاریخچه

خواص اورومایسین

فرمول اورومایسین

تأثیر اورومایسین در عوامل حیاتی بدن

مختصری راجع به اروفاک

بخش دوم

تأثیر اورومایسین در رشد و نمو طیور

بخش سوم

تأثیر اورومایسین در افزایاد محصول تخم مرغ

بخش چهارم

موضوع Potentiation در تنفس طیور

بخش پنجم

مشاهدات

نتیجه

مقدمه

پیشرفت صنعت مرغداری در کشور ما و ازدیاد مرغداریها توجه دقیق و صحیحی را در این امر ایجاد میکند . از طرف دیگر بالارفتن میزان مصرف گوشت طیور درین مردم و علاقمند شدن آنها بخوردن آن لزوم این توجه را تأیید مینماید .

فکر ازدیاد منافع و بالا بردن میزان محصول هدف اصلی مرغداران بوده و می باشد و هر روز در فکر راه تازه ای هستند تابوتانند با صرف غذای کمتر به میزان محصول مرغداری خود اضافه نمایند . بکار بردن آنتی بیوتیک ها در غذای طیور یکی از وسائلی است که منظور مرغداران را در این راه تأمین می نماید . مدتی است که موضوع استفاده از آنتی بیوتیک ها در تقدیمه و پرورش دام و جلو گیری از مرگ و میر و افزایش محصول دامها مانند گوشت و تخم مرغ و شیر نظر اهل فن را بخود جلب کرده است . ثابت شده است که باقی مانده بعضی از آنتی بیوتیک ها حاوی ویتامین B_{12} هستند که این ویتامین یکی از بهترین عوامل رشد و تقویت طیور بشمار می رود . علاوه بر این مطلب تأثیر نیکوی آنتی بیوتیک ها در رشد و نمو و بهبود تقدیمه و جلو گیری از مرگ و میر ثابت شده است . در سال ۱۹۴۹ که اوروپا یسین کشف گردید و تقاله آن مورد استفاده طیور قرار گرفت این مطلب بثبوت رسید و تأثیر این آنتی بیوتیک در رشد و نمو و بهبود تقدیمه دامها با ثبات رسید .

من نیز بخطاطر علاقه ای که با مرغداری داشتم این موضوع نظرم را جلب نمود و تصمیم گرفتم تأثیر اوروپا یسین را در غذای طیور بعنوان پایان نامه خود انتخاب نمایم و کارهای تجربی و آزمایشی خود را در قسمت پژوهش طیور در موسسه دامپروری و کشاورزی امین آباد انجام دادم که در بخش مشاهدات شرح آن منعکس گردیده است . امیدوارم این آزمایشات و مطالب دیگری که از منابع خارجی تهیه گردیده است بتواند مورد قبول واستفاده علاقمندان و صاحب نظر ان قرار گیرد .

بخش اول

تاریخچه اورومایسین

فلمنگ (Fleming) با کشف پنیسیلین در سال ۱۹۲۹ عصر جدید و نوید بخشی را در درمان بیماریهای عفونی و واگیر دار آغاز کرد . این کشف مقدمه دوره جدیدی بنام میکوتراپی (Mycotherapie) گردید که بعدها مطالعات جدید و کشفیات تازه آنرا تکمیل کرد تا جائیکه بسیاری از بیماریهای عفونی امروزه با این وسیله قابل درمان هستند و پیش بینی می شود که روز بروز بر دامنه میکوتراپی افزوده شده و روزی فرا رسد که تقریباً تمام بیماریهای عفونی به این وسیله درمان گردد . پیدایش و کشف اورومایسین این موضوع را بخوبی تأثیر می کند .

تا سالهای ۱۹۴۶ و ۱۹۴۷ قارچ شناسان و باکتریولوژیستها بقارچهای دسته (آكتینومیستها) (Actinomycetes) توجه زیادی نکرده بودند ولی در همین سالها بوده که دامنه تحقیقات بالا گرفت و آنتی بیوتیک جدید و موثری از آنها استخراج گردید . در ۲۱ ماه ژوئیه ۱۹۴۸ دکتر داگر بنیامین (Dr.Dudgér Benyamin) گزارشی راجع ب جدا کردن آنتی بیوتیک جدیدی از لب اتوار لدرلی با کادمی علوم نیویورکداد . این آنتی بیوتیک جدید همان اورومایسین بود که از قارچ استرپتومایسین اوروفایسین (Streptomyces) Aureofacines) جدا گردیده بود این ماده را تا آن روز یکی از مواد ناشناخته خاک بحسابی آوردند . بطود اجمال می شود گفت که اورومایسین از گروه آكتینومیس نوع استرپتومایسین، قسم اوروفایسین بdst می آید .

خواص اورومایسین

اورومایسین بشکل ملح کلرئیدرات موردمصرف قرار می گیرد این ملح گرد

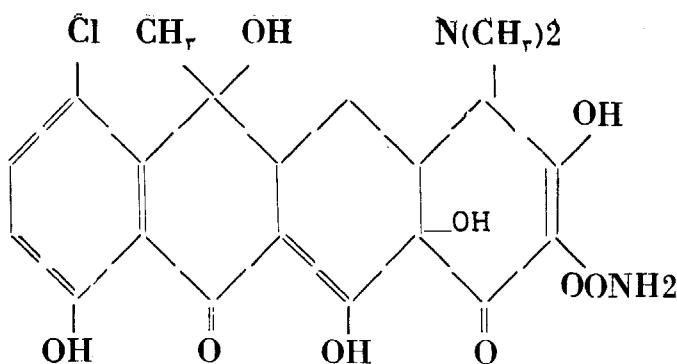
ژرد رنگ متبلور بی بوئی است که در گپسولهای خود را کی (در پزشکی) و آمپولهای سربسته و ابلت‌های مخصوص و همچنین مخلوط با مواد دیگر بنوان مکمل غذائی با نام مخصوص اوروفاک (در دامپزشکی) استعمال می‌گردد .
جسمی است بسیار پایدار و اثرش حداقل تا هفت ماه در حرارت معمولی محفوظ می‌ماند ملح کلرهیدرات این آنتی‌بیوتیک در آب مقطر محلول ولی در سرم فیزیولوژی کمتر محلول است .

وزن ملوکوکی آن ۵۰۸ و بادو ملوکول آب متبلور می‌شود . بصورت بلور در PH خنثی غیر محلول ولی در محلولهای اسیدی و قلیائی محلول است . اثر اورومایسین در حرارت ۶۵ درجه سانتی گراد بسرعت از بین می‌رود و هرچه حرارت از این مقدار کمتر باشد دیرتر خواص خود را از دست میدهد ، با وجود این محلولهای ارومایسین رامی توان مدتی در یخچال با حفظ از ۳۰ درجه سانتی گراد نگهداشی کرد . محلولهای دقیق زودتر از محلولهای غلیظ خواص خود را از دست میدهند در حالیکه همین محلولهای دقیق در حالت اسیدی (PH = ۲/۶) پایدار تر می‌باشد . باید اضافه کرد بملت کاهش فعالیت اورومایسین در محلولهای قلیائی از ترکیب آن با مواد قلیائی بایستی خودداری کرد .

اورومایسین در محلولهای نمکی و آبگوشت و پلاسما فاسد شده و سرم خون از فعالیت آن میکاهد ولی سرم آلبومین فاقد این اثر است
واحد اورومایسین بر حسب میلی گرم تعیین می‌گردد .

فرمول اورومایسین :

همانطور که ذکر گردید وزن ملوکولی اورومایسین ۵۰۸ و شامل کربن هیدروژن ، ازت واکسیژن و کلر است نام شیمیائی آن کلر تراستیکلین می‌باشد (Chlortetracycline) میباشد و دارای فرمول گسترده‌ای بشرح زیر است :

Chlortetracycline

تاثیر اورومایسین در اعمال حیاتی بدن :

آزمایش‌های متعدد نشان داده است که اورومایسین داروئی است بی‌ضرر و هیچ‌گونه تاثیر سوئی در اعمال واکنش‌های بیولوژیک بدن ندارد زیرا اعمال کبد کلیه‌ها حالت عمومی و رشد و نمو بدن و عناصر متشکله خون با تجویز اورومایسین تغییری نمی‌نماید اورومایسین کمی مدربود ولی آلبومینوری نمیدهد .
 ناگفته نماند که اوروفاک که یکی از فراورده‌های اورومایسین بشمار می‌رود رشد و نمو نوزادان را تسریع نموده برای فربه نمودن دام‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد .

مختصری راجع باوروفاک :

مدت‌ها بود که موضوع استفاده از آنتی‌بیوتیک‌ها در تغذیه و پرورش دام و جلوگیری از مرگ‌ومیر و افزایش محصول دامها مانند گوشت و شیر و کره و تخم مرغ وغیره نظر اهل فن را بخود جلب کرده ثابت شده بود که تمانده استخراج بعضی از آنتی‌بیوتیک‌ها دارای خاصیت جالبی بوده و حاوی ویتامین B_{12} هستند و چون این ویتامین یکی از مؤثرترین عوامل تقویت و تحریک نسوج می‌باشد بنابراین در فکر بودند که این موضوع رادر تغذیه دامها و تقویت آن‌ها بکار ببرند.

تا اینکه بعداز کشف اوروپایسین در سال ۱۹۴۹ مواد زائدی که بصورت تفاله پس از تهیه و تصفیه اوروپایسین بجا می‌ماند مورد آزمایش قرار گرفت و در آن وجود ویتامین B_{12} که اثر آن در تقویت و رشد طیور باثبات رسیده بود مشاهده گردید تا آن‌جایکه در سال ۱۹۴۹ کاوج عضو بنگاه آزمایشگاه کشاورزی تکزان اعلام نمود که ماده پیدا شده در تفاله‌های اوروپایسین بر اثر بیشتر از ویتامین B_{12} در تسریع رشد و نمو طیور می‌باشد. از این پس تحقیقات دقیق تری روی تغذیه حیوانات دیگر بوسیله این مکمل غذایی بعمل آمد. بطوريکه سینگسن - و ماترسون (Singsen & Materson) اعلام کردند که این موادر رشد و نمو بوقلمونها تأثیر نیکوئی دارند.

از آن پس تفاله اوروپایسین در خواک نیز مورد آزمایش قرار گرفت و اثراشیان توجه آن در فربه کردن خوکها هم باثبات رسید در صورتی که از ویتامین B_{12} خالص و تفاله سایر آنتی‌بیوتیک‌های دیگر مثل استرپتومایسین چنین تیجه‌های بدست نیامد.

ارزش غذایی تفاله‌های اوروپایسین یا اوروفاک پس از عرضه نمودن آن بیازارهای جهان بیشتر بثبوت رسید و بر طبق آماریکه کارتون (Karton) استاد دانشگاه ایالتی آیووا (Iowa) و کرایدر (Krider) استاد دانشگاه ایلینوی نویس منتشر کرده‌اند تغذیه خوکها با تفاله اوروپایسین علاوه بر اینکه رشد آنها را بهتر مینماید باعث بهبود اسهال آنها نیز می‌گردد و از اینجا معلوم می‌شود که تفاله اوروپایسین اثر آنتی‌بیوتیکی مختصری هم دارد.

تفاله اوروپایسین که برای تغذیه حیوانات بکار می‌رود حاوی دو ماده

مؤثر یعنی اورومایسین و ویتامین B_{12} میباشد و اوروفاک که ماده کم بهائی بشمار میرود از این تفاله تهیه میگردد.

یک کیلو گرم اوروفاک ۱۰ حاوی ۲۲ گرم اورومایسین و ۳۹۶ میلی گرم ویتامین B_{12} بوده و علاوه بر این دارای مواد منذی دیگریکه در قارچ اورومایسین وجود دارد نیز میباشد و تاحدی قادر است از شیوع اسهال و امراض دیگر جلوگیری نماید.

مسلم گردیده است که ویتامین B_{12} بهترین عامل مؤثر در نمو و تقویت حیوانات میباشد و از این جهت اوروفاک که هم حاوی اورومایسین و هم شامل ویتامین B_{12} میباشد در میان مکمل های غذائی مقام شایسته و ممتازی را بدست آورده است. در بخشهای بعد تأثیر اورومایسین را در تغذیه طیور مورد بررسی قرار میدهیم.

تأثیر اورومایسین در رشد و نمو طیور:

چگونگی تأثیر آنتی بیوتیک‌ها:

توجه باین واقعیت که آنتی بیوتیک‌ها از نظر شیمیائی بوضع قابل ملاحظه‌ای باهم اختلاف دارند این مسئله را پیش‌می‌کشد که آنتی بیوتیک‌ها تأثیرشان بصورت عمل مستقیم روی نسوج است یا عاملی مشابه ویتابین‌ها و هورمن‌ها دارند؟ قابل قبول نیست که همه آنتی بیوتیک‌ها اثر متابولیکی یکسانی داشته باشند ولی متابولیسم آنها به روشی که صورت گیرد نتیجه نهائی یکی است. بطور کلی سمی نبودن بعضی از آنتی بیوتیک‌ها خیلی مؤثر باین دلیل است که این داروها روی متابولیسم بدن بیمار تأثیر مستقیمی ندارند یا اثرشان ناچیز است. پایید گفته شود که آنتی بیوتیک‌ها موجب افزایش رشد نمی‌شوند بلکه از ایجاد هر نوع وقفه‌ای در رشد جلوگیری می‌کنند. تمام آنتی بیوتیک‌ها یک عمل مشترک دارند و آن ممانعت رشد اجرام می‌کنند.

دامپزشکان، متخصصین امور تنفسی، صاحبان مرکز مرغداری که علاقمندند چگونگی ممانعت از رشد اجرام می‌کنند را بوسیله آنتی بیوتیک‌ها بدانند در حقیقت می‌خواهند بدانند که چطور آنتی بیوتیک‌ها مرغداری آنها را توسعه و بهبود می‌بخشد.

طرز عمل آنتی بیوتیک‌های مختلف در متوقف کردن رشد با کتریه امتفاوت است. اگریک آنتی بیوتیک رشد یک میکروب بیماری زارا متوقف کند بمزیز بان منفعت می‌رساند بالعکس چنانکه آنتی بیوتیکی میکرب‌های ضروری روده را (فلوردمیکربی) نابود کند بحال میزبان زیان بخش خواهد بود. اصولاً خوراندن

آنچه بیوتیک بدامها نتیجه نامساعدی در بر ندارد بلکه اثر نیکوئی هم دارد. بعضی از مطلعین فن عقیده دارند که آنچه بیوتیک‌ها بطور غیر مستقیم با متوقف کردن رشد باکتریهای مضره روی روده عمل می‌کنند.

این میکروب‌های مضر بامیکروب‌های مفید روده در حال جدال و کشمکش هستند و حمله آنچه بیوتیک‌ها با آنها دامنه فعالیت میکروب‌های مفید را افزایش میدهد و نتیجه نهائی این تأثیر عاید میزبان می‌شود. نوع دیگر چگونگی تأثیر آنچه بیوتیک‌ها اثر مستقیم آنها روی باکتریهای است. در این صورت آنچه بیوتیک‌ها بطور مستقیم روده میکروب‌های مضر اثر می‌کنند.

کارهای تجربی

تجربیاتی در تغذیه جوجه کبابی

آمار و مدارک نشان میدهد که در بسیاری از ایالات امریکا برای تغذیه جوجه کبابی از اوروپاییین استفاده می‌شود (White-steven) و همکاران - ۱۹۵۶ در تمام نواحی حتی قسمت‌هایی که گرفتار بیماریهای حاد مانند: نیوکاسل کوکسیدیوز - برونشیت عفونی - لارنگو تراکیت و آبله و یا بیماریهای مزمن مانند C.R.D. وغیره بوده‌اند اوروپاییین مورد مصرف و مطالعه قرار گرفته است. سایر تجربیات بوسیله دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی و مالکین و مرغداران انجام گرفته و متجاوز از یک میلیون پرنده در ۵ سال اول مورد بررسی قرار گرفته است.

چون بنظر می‌رسد که جوجه کبابی بیشتر مورد احتیاج عامه است اولین تجربیات روی جوجه کبابی انجام گرفت. یکی از این تجربیات روی جوجه کبابی در جیوردجیای شمالی در مزرعه‌ای که دو سال به آن لوده بود انجام گرفت. دو دسته از نژاد Vantress که هر دسته شامل ۵۰۰۰ مرغ بود انتخاب گردید یک دسته ۱۰۰ گرم اوروپاییین خوارانده شد و به دسته دیگر (شاهد) ۴ گرم پروکائین پنی سیلین در هر تن ماده غذائی داده شد نتیجه این تجربه که ۱۰ هفته طول کشید در تابلوی شماره ۱ نمایش داده شده است.

نتایج تقدیم جوچه کبابی (نژاد و انترس) با اوروپایی (محیط آبوده D.R.C.) شماره (۱)

استفاده نسبت پشاهد (درصد)	دسته دوم گرم ۱۰۰	دسته شاهد در تن	تعداد جوچه ها در شروع آزمایش
	۵۰۰۰	۵۰۰۰	تعداد کل مرگ و میر
	۱۴۱	۵۲۴	در صدر مرگ و میر
%۷۳/۶	۲/۸	۱۰/۷	معدل وزن در موقع فروش (پوند)
%۷/۳	۳/۰۸	۲/۸۷	کل وزن فروخته شده (پوند)
۱۸/۱۲	۱۴۹۴۸	۱۲۵۶۳	غذای مصرفی درازای یک پوند وزن
۹۰۶۴	۲۵۸۱	۳/۱۱	بدست آمده (پوند)

کم شدن مرگ و میر اضافه وزن جوچه های حاضر برای فروش و ازدیاد راندمان در تجربه فوق قابل ملاحظه است.

جدول شماره ۲ نشان میدهد جوچه هائی که ۵۰ گرم یا بیشتر اوروپایی در غذا داشته اند در موقع فروش سنگین تر و تلفات کمتری داشته اند در این آزمایش راندمان غذایی (میزان غذایی مصرفی برای یک پوند وزن) در دسته ای که ۱۰۰ گرم اوروپاییین دریافت داشته اند از همه کمتر بوده است.

جوچه هائی که برای این آزمایش انتخاب شده بودند ۷۵ تا ۸۰ روزه بودند و از نژاد Barred-rock بوده اند.

جدول شماره (۲)

نتایج تقدیم نژاد Barred-rock با اوروپایی (جوچه کبابی)

اورپاییین گرم در تن				
۲۰۰	۱۰۰	۵۰	۱۰	تعداد جوچه ها در شروع
۶۰۰۰	۴۶۰۰	۴۶۰۰	۲۵۰۰	وزن هر جوچه در موقع فروش (پوند)
۲/۷	۳/۴	۳/۴	۳/۱	وزن هزار جوچه در شروع (پوند)
۳۶۳۶	۳۲۶۸	۳۲۵۹	۲۹۸۶	مصرف غذایی یک پوند وزن
۲/۹	۲/۷	۳/۱	۳/۲	درصد مرگ و میر
۲/۴	۳/۱	۲/۹	۴	تفاوت با بت سود
۳۰۰	۳۱۷	۲۶۰	۱۸۱	

در خلال این آزمایشات گاهی مرغها ظاهرأ «عادی» و سالم بمنظار رسیده‌اندو مرگ و میری هم دیده نشده است در حالیکه این سلامت ظاهری و فریبنده بوده است. وجذب و تبدیل غذا بخوبی انجام نشده است و در این موارد فقط اورومايسین است که بازده‌غذائی را بالامیبرد و وزن طیور را بحداکثر میرساند. اورومايسین بیماریها را بخصوص در مناطقی که امراض بصورت بومی وجود دارد بکلی ریشه کن می‌کند.

در تجربیات که زیبل (Zeibel) در ۱۹۵۴ عمل آورد تاثیر اورومايسین را روی جوجه بوقلمونهای نژاد Beltsville Smallwhite موردن تحقیق قرار داد و در تجربه خود اثر بستر کثیف و بددهم چنین دیرشدند تغذیه بعداز تفریخ را مورد مطالعه قرار داد که نتیجه آن در جدول شماره ۳ خلاصه شده است.

جدول شماره ۳

تأثیر اورومايسین روی زمان غذادادن بعداز تفریخ و نوع بستر روی ۱۰۰ جوجه بوقلمون سه‌هفتادی

اورومايسین (گرم در تن)

		زمان تغذیه بعداز تفریخ
۴۹۷	۴۸۳	۲۶ ساعت
۲۶۹	۱۷۷	۴۸ ساعت
۴۳۰	۳۵۹	بستر جدید و تازه
۳۳۷	۳۰۲	بستر کثیف و بد (تخته پهن)

بوضوی معلوم می‌شود که هر دو عامل تغذیه بعداز تفریخ (بیش از ۲۴ ساعت) و تخته پهن و بستر کثیف در کم کردن قدرت زندگی و رشد سریع بوقلمونهای موثرند. این عوامل موجب عفو نت مخفی که عالم کلینیکی ندارند Subclinical می‌شوند اورومايسین چه در آب و چه در غذا آن هارا ریشه کن می‌کند حداکثر وزن وقتی بدست می‌آید که در خلال تغذیه با اورومايسین بستر بوقلمونها تازه و نظیف باشد.

خوراندن اورومايسین بطور مدارم به جوجه بوقلمونهای سرعت رشد را افزایش داده باعث افزاییدن وزن و بهبود بازده وایجاد جوجه‌های یکدست و یکوزن می‌شود.

تأثیر اورومایسین در تغذیه اردک

در تجربه‌ای که در نیویورک (Long island) بعمل آمده است نتایج مطلوبی از تغذیه اردک‌های نژاد White-pekin (وایت پکین) با ۱۰۰ گرم اورومایسین در هر تن غذا بدست آمده است. این تجربه از موقعیکه جوچه اردک‌ها از تخم در آمده اند شروع و تاموقع فروش ادامه داشته است (Zeibel-۱۹۵۴) مرگ و میر کم راندمان خوب و معدل نهائی وزن افزایش پیدا کرده است. این نتایج در جدول شماره ۴ نشان داده شده است.

جدول شماره ۴

تأثیر اورومایسین بمیزان زیاد روی رشد اردک‌های نژاد White Pekin

اورومایسین (گرم در تن)

۱۰۰	.
۶۵۰	تعداد جوچه اردک در شروع آزمایش
۱۰۹	در صدمتر گ و میر تا ۸ هفته
۳۵۷۸	صرف غذا برای تولیدیک پوندوزن ۱۴۰۱

تأثیر اورومایسین در واکسیناسیون و ایمنیت

مطالعات مارخام Markham (۱۹۵۵) نشان داد که وجود اورومایسین در آب یا غذای طیور بهیچ وجه مانع بر قراری ایمنیت در اثر واکسیناسیون بر علیه بیماری نیوکاسل و برونشیت عفونی نیست. تجربه‌ای در این زمینه روی سه گله بالغ بر ۳۵۰۰۰ قطعه مرغ در شرائط محلی مزروعه از اولین روزهای تفريح با مقداری از صفر تا ۳۰۰ گرم اورومایسین در تن مواد غذائی صورت گرفته است.

جواب ایمنی زائی این طیور در مقابل واکسن‌های نیوکاسل و برونشیت عفونی کاملاً از مقادیر اورومایسین خورانده شده مستقل بود یعنی از گلهای که شامل ۱۹۰۰۰ قطعه طیور بوده ازاولین روز تفريح مقادیر ۱۰، ۲۵، ۵۰ تا ۱۰۰۰ گرم اورومایسین در تن خورانده شد.

در پنج روزگی ۱۶۰۰۰ قطعه از این گله‌ای بر علیه نیوکاسل و برونشیت عفونی واکسینه کرده و بقیه طیور را بعنوان شاهدواکسینه نگرداند. نتیجه‌این تجربه در تابلوی شماره ۵ خلاصه شده است.

جدول شماره ۵

چگونگی مرگ و میر روی یک دسته ۱۹۰۰۰ قطعه‌ای با مقادیر مختلف ارومایسین

در صدمتر گرم

اورومایسین (گرم در تن)

۴۷۲

۱۰

۸۷۳

۲۵

۱۱۷۱

۵۰

۴۷۲

۱۰۰

۷۸

دسته واکسینه نشده (شاهد)

مرگ و میر در گروه واکسینه نشده ۷۸ دارصد بوده در صور تیکه تلفات این دو بیماری در گروه واکسینه فقط ۴۷۲ را ۱۱۷۱ دارصد بودیا بطور متوسط ۶۶ را در صد بوده این مؤید آنست که ارومایسین هیچ گونه ممانعتی در برقراری ایمنت واکسینها نمی‌نماید گله دیگر شامل ۴۸۰۰ قطعه طبیور بوده با مخلوطی از واکسن‌های برونشیت عفونی و نیوکاسل تلقیح شده در سن ۸ روزه گی آزمایشات سرمی نشان داد که قدرت پادتنی سرم این جوجه‌ها که در چیزراشان ۱۰-۱۵ یا صد گرم ارومایسین بوده کاملاً با قدرت پادتنی سرم جوجه‌های واکسینه‌ای که ارومایسین نخوردند کاملاً مساویست چه ویروس در مقابله قدرت آنتی بیوتیکی ارومایسین حساس نیست این مشاهدات کاملاً مطابق انتظار و خواسته‌است.